

"SORGULAMA TOPLULUĐU" NUN FELSEFİ VE KAVRAMSAL TEMELLERİ

Merve Çakır Kaytancı
Gazi Üniversitesi, Eđitim Bilimleri Enstitüsü
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eđitimi Anabilim Dalı
Felsefe Grubu Eđitimi Bilim Dalı
mervecakirkaytanci@gmail.com

Doç. Dr. Mehmet Ali Dombaycı
Gazi Üniversitesi, Gazi Eđitim Fakóltesi
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eđitimi Bölümü
Felsefe Grubu Eđitimi Anabilim Dalı
dombayci@gazi.edu.tr

Özet

"Sorgulama Topluluđu" pek çok düşünürün fikirleriyle geliştirilmiş ancak Matthew Lipman tarafından felsefi sorgulama üzerine uyarlanmış bir öğrenme ortamıdır. Bu öğrenme ortamıyla toplulukla birlikte felsefi sorgulamayı gerçekleştirme, bunu gerçekleştirirken de eleştirel, yaratıcı, özenli düşünme biçimlerini geliştirmek amaçlanmaktadır. Öğrenme ortamında felsefi bir konuyu birlikte ele alması gereken bir topluluk ve bu topluluğun fikirlerinde ilerleyebilmesini sağlamak için de bir kolaylaştırıcı bulunur. Lipman'ın bu öğrenme ortamını oluşturmasındaki sebeplerden ilki, nüfusu sürekli artan dünyada sınıflardaki öğrenci sayılarının da artması ve bu mevcutlarla Sokrates' in yaptığı gibi iki kişinin diyalogu şeklindeki felsefi sorgulama faaliyetinin gerçekleştirilemeyecek olmasıdır. İkinci sebep ise öğrencilerin birbirlerinden öğrenmelerini ve bilgiyi beraber inşa etmelerini sağlamaktır. Böylelikle aynı anda pek çok öğrenci başkalarının deneyiminden öğrenme ve düşüncelerini diğer fikirlerle karşılaştırma fırsatını yakalayacaktır. Sorgulama topluluğunda amaç herkesin birbirinin "Sokrates"i olmasını sağlamaktır.

Bu çalışmada Matthew Lipman'ın "Sorgulama Topluluđu"na ve topluluğun kavramsal, felsefi temellerini oluşturan Sokrates, Leonard Nelson, C. Sanders Peirce ve Dewey'in düşüncelerine yer verilecektir.

Anahtar Sözcükler: Sorgulama topluluğu, toplulukla öğrenme, felsefi sorgulama, felsefe öğretimi.